

Band- og Brødstraffen, Bindestraffen og andre saadanne Straffe, saa siger man: Naar vi blive fri for alt det, saa optage vi Bøiestrafpen — ikke just den samme, som gælder for Sværnet, men i anden Skikkelse — for Landværnet, og give tillige de arbitrære Straffe et større Omfang og ligeledes paa andre Punkter, som man jo nu har hørt, at indføre Skærper, saasom at skærpe Hilspligten o. s. v. (Stemmer: Den bliver den samme!) Ja, jeg skal nok komme til de Herrer, som sige, at Sagen er den samme som hidtil og vise, hvorledes det stiller sig. Naar vi nu lægge disse forskellige Ting hver i sin Vægtstaa, kunde det saa ikke se ud, som der dog var forbunden en stor Fordel med denne Lov? Nei, nu skal jeg tillade mig at sige de Herrer, hvorledes det stiller sig. Det stiller sig nemlig saaledes, at de Straffe, der nu bestaa, hidrøre fra en Tid, da Rigsdagens Intet havde med disse Sager at gjøre. De hidrøre fra en anden Lovgivning, ja endog saa fra en anden Organisation af Hæren, som der blev omtalt fra enkelte Tælere; jeg tror saaledes, at det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) har omtalt, at der den Gang ikke engang var almindelig Værnepligt. Naar nu Rigsdagen skal gaa til at vedtage en militær Straffelov, vil der da ikke være Opfordring for Rigsdagens Bekomrende til at faae Loven i Overensstemmelse med de særdeles forandrede Forhold? Ja, jeg vil sige til, at, som Hæverordningen er vedtagen, vil der være særlig Opfordring for mig til endnu mere at nægte den større Del af de unge Værnepligtige imod at blive underkastet en vilkaarlig Behandling. Det kan saa let ske ved Værnepligten, at et Menneske forbrøder sig lidt mod de strænge Love. Det kan jo saa faare let ske i Tjenesten, at man gjerne vil ud eller ikke gjerne gaar saatidlig hjem eller er maatte mindre oplagt til at passe sit Løi — det kan altsammen let ske, og staar man saa i et mindre venligt Forhold til sine Forsatte, kan man være ubet for at komme hjem fra Hæren med et daarligt Studsmaal, med en Plet i sit Afseksbrev, som man dog ikke holder af at komme hjem med. Man skulde da altsaa sørge for, at disse Straffe blive lempebe efter den Ordning, vi have faaet. Nu er det, jeg tillader mig at sige, at der er end en streng Hilspligt, og der er arbitrære Straffe før, bliver det noget ganske Andet, naar det danske Folkething sætter sit Stempel derpaa; saa bliver det noget ganske Andet, end det var før. Saa godkjendes det som tidsvarende. Før var det en Levning fra en ganske anden Ordning, hvor man overhovedet ikke ansaa Mennesker for Mennesker; fra det Dieblit, man havde faaet dem ind under Militæretaten, vare de prisgivne en vilkaarlig Behandling. Man appellerede jo nok til Fædrelandsfærligheden og andre Følelser, men det var Folk, som pligtmaessig skulde møde, og Pligten, Dressjuren, Disciplinen spillede en langt større Rolle end Fædrelandsfærligheden

og Følelsen for, hvad man skyldte sig selv og sin Stilling som Menneske. Nei, naar det danske Folkething sætter sit Stempel paa disse fra Fortiden arvede Bestemmelser, da bliver det til noget helt Andet, da blive vi medskyldige i Fortidens Maade at behandle Mennesker paa, og naar vi saa søte en ny Straf, Bøiestrafpen, til som Ukvivalent, saa maa jeg sige, at det er en underlig Skjæbne, hvis Loven, som jeg antager, bliver vedtagen, at denne Bøiestraf skal følge Ordsværen saaledes, at den aldrig vil blive afskilt fra hans Navn. Havde vi det givet, at vi sikrede den flinke og pligtvise Soldat mod Vilkaarlighed, saa kunde jeg ogsaa gaa med til en Straf, som berøvede En Friheden. Jeg har paa de Steder, hvor Forhandling derom har foreligget, endog saa været med til ligeoverfor Folk, der forbrød sig saaledes, mod deres Pligter, at de Straffe, de paadrog sig under Udførelsen af Værnepligten, vare vel fortjente, at sige, at jeg Intet havde imod, at man ved et Tillæg til Grundloven hindrede saadanne Folk fra at udøve deres politiske Rettigheder. Vil man have sine politiske Rettigheder, maa man ogsaa opfylde sine politiske Pligter; i den Henseende farer jeg ikke med Lempe, men der vil jeg være blandt dem, der nok vilde gaa til strenge Straffe, det vil sige for dem, der virkelig fortjene det. For at jeg ikke skal staa her og sige Noget, som jeg veed fra andre Sider kunde blive bedømt anderledes, skal jeg dog i Forbigaaende bemærke, at jeg siger dette uden Hensyn til, hvorvidt Samfundet har Skyld i, at mangen en saadan Bagabond, havde jeg nær sagt, opvojer iblandt os uden at have faaet den tilbørlige Opdragelse. Det har selve Samfundet stor Skyld i, men jeg nævner det kun ganske i Forbigaaende; i Almindelighed er det en given Sag, at den, der vil have Rettigheder i et Land, ogsaa maa finde sig i at udføre sine Pligter.

Det var altsaa, hvad jeg havde at bemærke om selve Sagen; men nu kommer jeg til at omtale Maaden, hvorpaa denne Sag er bleven forhandlet; derom skal jeg tillade mig at udtale følgende. Vi se, at Ministeriet har forelagt 6 Love om Retsordningen her i Landet. De ere blevne gjorte til Gjenstand for udførlige Forhandlinger her i Thinget og overgivne til et Udvalg. Man veed, at dette Udvalg holder ugenlige Møder, men man veed ogsaa, at disse Møder kunde lige saa godt være, hvad man kalder hypnotiske Seancer; thi de føre ikke til Nogetsomhelst. Er det da ikke høist mærkværdigt, at der samtidig med disse Forslag om Retsordningen foreligger et syvende Forslag om Retsordningen her til Lands, ikke fra Regjeringen men ad privat Vej, og medens man fra de fleste Udvalg hører, at der Intet kan komme ud af dem, saa faae vi en stjern Dag Underretning om, at der for denne Sag ikke blot er Flertal i dette Thing, men at den skal kunne føres igennem i det